

Ligt economisch herstel om de hoek?

Teleurstellend! Daarmee laten de economische ontwikkelingen in 2003 zich in één woord het beste karakteriseren. Voor het eerst sinds 1982 is de Nederlandse economie gekrompen en dat terwijl eind 2002 de verwachting van een licht herstel de boventoon voerde. We krijgen de rekening gepresenteerd van een veel te trage reactie in Nederland op de economische inzinking, die wij al in de zomer van 2001 hebben voorspeld. De concurrentiepositie is mede daardoor in vergelijking met de ons omringende landen ernstig verslechterd. Gevolg is dat de winsten van ondernemingen zijn uitgehold en de bedrijfsinvesteringen dramatisch zijn gedaald.

Nederland is met zijn open economie zeer gevoelig voor de bewegingen op het wereldtoneel. De inval van de Amerikanen in Irak in maart maakte een einde aan de maandenlange verlamrende onzekerheid die de wereldeconomie ondermijnde. De gunstige uitwerking op de Nederlandse economie bleef beperkt door de gevolgen van een dramatisch hoog begrotingstekort in de Verenigde Staten. Dat leidde tot een zwakke dollar en een sterke euro waardoor de export vanuit Europa een stevige knauw kreeg.

In de metaalsector waarvan meer dan de helft van de afzet bestemd is voor de export, bleef het ook in 2003 sappelen. Sinds april 2001 presteert de bedrijfstak duidelijk minder dan de industrie in haar totaliteit. Deze ontwikkeling is te verklaren uit de conjunctuurgevoeligheid van de sector. In tijden van hoogconjunctuur gaat het de metaalstrook voor de wind, maar in tijden van conjuncturele neergang krijgt de bedrijfstak zware klappen. In de afgelopen drie, magere jaren zijn in onze sector 27.000 banen verloren gegaan.

Positief is dat in 2003 met het aantreden van het tweede kabinet-Balkenende een periode van politieke turbulentie in Nederland kon worden afgesloten. Rust in de samenleving is goed voor de economische bedrijvigheid. Minder regels en minder bureaucratie, waar dit kabinet naar streeft, stimuleren het ondernemerschap. Meer eigen verantwoordelijkheid bij de burger voor de risico's die het leven met zich meebrengt, zoals in het regeerakkoord is overeengekomen, draagt bij tot een grotere veerkracht van de bevolking en een meer ondernemende mentaliteit.

Wanneer een definitieve omslag in de economische ontwikkeling te verwachten is, is moeilijk te zeggen. Leden van FME-CWM hebben in de jaarlijkse conjunctuurenquête aangegeven dat ze vertrouwen hebben in een beter 2004 na het uiteindelijk tegenvallende 2003. Ze verwachten 3,5% meer omzet. De grote motor daarvoor is een verwachte groei van de export. Ook de winstverwachting is iets positiever. De werkgelegenheid blijft voorlopig nog wel een zorgenkind.

Economisch gezien kan het in 2004 - waarin moet worden onderhandeld over een nieuwe CAO Metaalstrook - vriezen of dooien. Verschillende signalen aan het einde van 2003 duiden op vertrouwen in een spoedige verbetering van de economie. Zowel in de Verenigde Staten als in Europa, met name in Duitsland, is in de industrie sprake van een forse groei van de productie en van de ontvangst van nieuwe orders. Managers in het Europese bedrijfsleven verwachten dat de meeste ondernemingen in Europa in 2004 beter zullen presteren dan in 2003.

Het bureau economische en sociale zaken van de Verenigde Naties voorspelt dat de wereldeconomie in 2004 zal groeien met 3,5%. Het is de vraag wanneer en in hoeverre Nederland van deze verwachte opleving kan profiteren. De mega-bezuinigingen die het kabinet wil doorvoeren, de grote gevoeligheid van het bedrijfsleven in Nederland voor de koers van de dollar en het verslechterende vestigingsklimaat zullen een herstel in eerste instantie vertragen. Maar ook in de economie geldt: goed voorbeeld doet goed volgen. Met positieve ontwikkelingen in de VS en in Duitsland moet het toch al heel gek gaan, wil 2004 slechter uitpakken dan 2003.

Drs A. Kraaijeveld
Voorzitter Vereniging FME-CWM

Caleidoscoop activiteiten 2003

De Vereniging FME-CWM heeft in 2003 de belangen van haar ongeveer 2.800 leden op een breed terrein en op diverse niveaus behartigd. Bovendien is aan veel individuele ondernemingen advies, bijstand en ondersteuning verleend. Hieronder vindt u een caleidoscoop van de activiteiten:

Arbeidsmarkt

FME-CWM heeft opnieuw een groot aantal ondernemingen bijgestaan bij reorganisaties. Noodzakelijke reorganisatietrajecten ondervinden door bezuinigingsmaatregelen van het kabinet ernstige moeilijkheden. Wijzigingen in werkloosheidsregelingen – soms met terugwerkende kracht – zijn daarvan een voorbeeld.

De arbeidsmarkt kende voor het tweede opeenvolgende jaar een forse krimp. In de metaalektro-sector zijn in de afgelopen drie jaar door reorganisaties 27.000 arbeidsplaatsen structureel verloren gegaan. De spanning op de arbeidsmarkt is door de verdere conjuncturele neergang in 2003 drastisch afgenomen. Eventuele vacatures konden sneller worden ingevuld. Ondanks de grotere beschikbaarheid van arbeidspotentieel staan vacatures voor in het bijzonder hoger opgeleid technisch personeel nog wel relatief lang open. In sommige gevallen, zoals projectleiders, technisch-commerciële medewerkers en storings- en onderhoudsmonteurs, is er nog steeds sprake van moeilijk vervulbare vacatures.

Een steeds hoger opleidingsniveau is nodig om in de metaalektro aan de slag te kunnen. Daardoor verslechtert de arbeidsmarkt voor laaggeschoolden. Ook schoolverlaters komen in het gedrang omdat meer ervaren arbeidskrachten beschikbaar zijn.

De arbeidsmarktmonitor is verder uitgebouwd om deze ontwikkelingen nauwgezet te kunnen blijven volgen. Het streven is de kennis die deze monitor genereert op een interactieve wijze beschikbaar te maken voor ondernemingen.

Opleidingen

Kwalitatief en kwantitatief voldoende uitstroom uit het technische beroepsonderwijs heeft voor FME-CWM onverkort prioriteit, ondanks de verminderde spanning op de arbeidsmarkt. De organisatie levert op dit vlak zowel landelijk als regionaal inspanningen om vooruitgang te boeken. Binnen het middelbare beroepsonderwijs (mbo) kreeg de relatie en de samenwerking tussen school en bedrijf veel aandacht in het succesvolle Metopiaproject. Dit project moet uiteindelijk tot een situatie leiden, waarin school en bedrijf – ieder vanuit de eigen rol - zorgdragen voor een aantrekkelijk en eigentijds onderwijsaanbod.

Sociale partners in de bedrijfstak hebben zeven nieuwe beroepscompetentieprofielen van de kernberoepen in de elektrotechniek opgesteld. Daarmee wordt richting en invulling gegeven aan de kwalificatiestructuur elektrotechniek van het middelbare beroepsonderwijs. Het beperken van het aantal profielen vormt een uitdrukkelijke bijdrage aan het terugdringen van de versnippering van het huidig technisch onderwijs.

Ook de erkenning van elders verworven competenties (EVC) blijft hoog op de agenda staan. Een goed functionerend EVC-instrumentarium maakt het mogelijk om noodzakelijke opleidingstrajecten voor zittende medewerkers op een effectieve wijze in te richten. In 2003 is een begin gemaakt met de ontwikkeling van EVC-instrumenten op het niveau van het hogere beroepsonderwijs.

Functiewaarderingsysteem ISF/SAO

Op de valreep van 2003 is het geactualiseerde functiewaarderingsysteem ISF/SAO aan de leden gepresenteerd. Ook de FME-CWM-competentiebibliotheek is gereed gekomen die 44 competenties bevat die ieder vier gedragsniveaus beschrijven. Bij het lidbedrijf Kabelbedrijven Draka Nederland B.V. is in 2003 een pilot gestart met de competentie-monitor. De ondernemings- en afdelingsdoelstellingen zijn daarin tot individueel niveau van kennis, vaardigheden en competenties ingevoerd in een digitale omgeving. Binnen deze monitor kunnen de ontwikkelingen beheerd en gestuurd worden. In 2004 krijgt de monitor een plaats op de FME-CWM website en kunnen de leden er een abonnement op nemen.

Vereniging FME-CWM

De 2.800 ondernemingen die lid zijn van de Vereniging FME-CWM zijn actief in de metaal-, kunststof-, elektronica- en elektrotechnische industrie en aanverwante sectoren. De bedrijvigheid reikt van engineering en productie tot handel, servicing en industriële automatisering.

De totale omzet van de leden belooft 55 miljard euro, daarvan gaat 33 miljard euro naar het buitenland. Van de aangesloten ondernemingen heeft 80% minder dan 100 medewerkers in dienst. Bij de lidbedrijven zijn in 2003 in totaal ongeveer 300.000 medewerkers in dienst.

Aan FME-CWM zijn gelieerd: de Stichting Management Ondersteunende Diensten (MOD); de Vereniging Inkoopcontract; de Stichting Industrieel Technologie Centrum (ITC); de Stichting Members' Benefits en de Stichting Energie Inkoop Metaalektro (STENIM).

Meer informatie over de vereniging en haar activiteiten is te vinden op www.fme-cwm.nl

Arbeidsvoorwaarden

Het ontwikkelen en toepassen van instrumenten om de loonkosten te beheersen, is in tijden van conjuncturele teruggang meer dan anders noodzakelijk. FME-CWM heeft in dit kader in 2003 ingezet op de verdere flexibilisering van arbeidsvoorwaarden. Resultaatgerichte beloningsvormen zijn daarvan een onderdeel, evenals het efficiënt en effectief laten aansluiten van werktijden aan de noodzakelijke bedrijfstijden.

FME-CWM heeft over flexibele arbeidsvoorwaarden een voorlichtingspakket ontwikkeld met brochures, videobanden en een digitaal simulatie/hulpprogramma. Dit gebeurde in het kader van een project van de Raad van Overleg in de Metalektro (ROM). Alle leden die onder de CAO Metalektro vallen hebben dit pakket toegestuurd gekregen. Via de Stichting Members' Benefits zullen in 2004 de overige FME-CWM-leden - tegen gereduceerd tarief - eveneens over dit digitale programma kunnen beschikken.

Rond onderwerpen uit de CAO's die in de metalektrosector worden toegepast, zijn in 2003 verschillende voorlichtingsbijeenkomsten gehouden. Op een van de bijeenkomsten kwamen bijvoorbeeld de verloopregelingen aan de orde. Dit speelt onder meer bij de Wet Arbeid en Zorg.

In 2003 zijn de resultaten gepubliceerd van het periodiek te houden grootscheepse arbeidsvoorwaardenonderzoek binnen de bedrijfstak. Voorts is een aantal praktische brochures verschenen op onder meer het gebied van arbeidstijden en reistijden.

FME-CWM is samen met de Vereniging VNO-NCW nadrukkelijk betrokken geweest bij de (voorgestelde) wijzigingen in de fiscale behandeling van bepaalde arbeidsvoorwaarden, zoals onder meer reiskosten en het gebruik van bestelwagens.

Pensioenen

De verschillende pensioenregelingen hebben, evenals in 2002, door de economische teruggang onder grote druk gestaan. Een rampzalig hoge premiedruk voor ondernemingen hing lange tijd boven de markt. Ook dreigden voor ondernemingen enorme personeelskosten te ontstaan door het voornemen van het kabinet de fiscale faciliteiten voor (deeltijd) pensionering vóór 65 jaar geheel én op korte termijn, te laten vervallen. Met daarbovenop nog allerlei andere (voorgenomen) maatregelen – vanuit onder meer de Pensioen- en Verzekeringskamer (PVK) – zouden de toch al hoge pensioenlasten voor ondernemingen nog verder worden verhoogd en daarmee de rendementen verder uitgehold. FME-CWM heeft hiertegen nadrukkelijk stelling genomen en zich op vele manieren ingezet om verdere financiële knelpunten voor ondernemingen te voorkomen. In 2004 zal FME-CWM haar activiteiten op dit gebied intensiveren, mede tegen de achtergrond van het door het kabinet met sociale partners gesloten Najaarsakkoord.

Op 1 januari 2003 is de nieuwe geïntegreerde pensioenregeling voor de Metalektro (PME) in werking getreden. Dit is gepaard gegaan met een uitgebreide voorlichtingscampagne.

Jaarcongres 2003

Voor de derde keer op rij verzamelden de leden zich voor het jaarcongres in het evenementencentrum Hart van Holland in Nijkerk. Dit keer op woensdag 12 november. Ruim 500 leden en genodigden bogen zich over het thema van het Jaarcongres 2003: 'Veerkracht door Innovatie'. De discussie over de vraag hoe in de metalektrosector innovatie op het gebied van productontwikkeling, bedrijfsprocessen en marktbenadering concreet gestalte kan krijgen, stond onder leiding van presentator Victor Deconinck. Gastspreker was minister-president Jan Peter Balkenende.

Gezondheid

Het overleg van FME-CWM en Metaalunie om met de vakverenigingen en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid te komen tot een arbo-convenant op het gebied van lasrook, schadelijk geluid en oplosmiddelen is eind 2003 gestrand. Breekpunt was dat ondernemingen zouden worden opgezadeld met nog meer gedetailleerde regels die niet effectief zijn en onnodige extra kosten met zich meebrengen. Ondernemers ervaren de regels op het gebied van arbeidsomstandigheden in toenemende mate als een dwangbuis voor het ondernemerschap. Er zijn veel regels en ze zijn ingewikkeld. Het voldoen aan de gedetailleerde wettelijke eisen brengt hoge kosten met zich mee. Frustrerend is bovendien dat de Nederlandse overheid hogere eisen stelt dan andere landen in Europa.

In nauwe samenwerking met VNO-NCW heeft FME-CWM een uitgebreide notitie geschreven met daarin voorstellen voor deregulering en vereenvoudiging van de arbo-regels. De arbowetgeving moet voortaan in beginsel alleen nog maar op Europees niveau worden vastgesteld en vervolgens één op één in de nationale wetgeving worden overgenomen, aldus FME-CWM in de notitie. FME-CWM heeft in 2003 - samen met de Metaalunie - drie voorlichtingsbijeenkomsten gehouden, om de nieuwe praktijkrichtlijn lasrook toe te lichten. Deze praktijkrichtlijn is in overleg met vakverenigingen en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid tot stand gekomen. Aanleiding daarvoor was de verlaging van de MAC-waarde van lasrook van 5 naar 3,5 mg/m³ (MAC = maximaal aanvaarde concentratie). Voor het eerst zijn in 2003 de instroom- en uitstroomcijfers van de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) openbaar gemaakt en wel over het jaar 2002. Daaruit blijkt dat de metalektrosector gunstig afsteekt in vergelijking met andere sectoren. Dat geldt zowel voor de WAO-cijfers, als de ziekteverzuimcijfers. Ziekteverzuimpercentages berekend door het Centraal Bureau voor de Statistiek geven bijvoorbeeld aan dat de metalektro in 2002 en de eerste helft van 2003 constant een half procent onder het landelijk gemiddelde scoort.

Het ROM-project "Gezond werken in de Metalektro" over de aanpak van arbeidsongeschiktheid en ziekteverzuim heeft in 2003 een verdere invulling gekregen. In 2004 zal het onder meer een concreet instrumentarium opleveren om binnen een onderneming een gestructureerde bespreking van arbeidsongeschiktheid en ziekteverzuim mogelijk te maken.

Liberalisering energiemarkt

FME-CWM is nauw betrokken bij de liberalisering van de energiemarkt. Ervaringen uit het collectieve energie-inkoopproject van de Stichting Energie Inkoop Metalekro (STENIM) met processen als facturering en informatie-uitwisseling van verbruiksgegevens zijn ingebracht in gesprekken met directies van de energiebedrijven en met het ministerie van Economische Zaken. Dat heeft tot acties geleid om die processen te verbeteren. Ook zijn samen met andere energieverbruikers concrete suggesties gegeven over aanpassingen van onderdelen van de Elektriciteits- en Gaswet.

STENIM heeft voor 2004 circa 475 miljoen kWh elektriciteit ingekocht voor bijna 500 deelnemers en 70 miljoen m³ gas voor 230 deelnemers. Deelnemers van STENIM kregen in augustus te maken met het faillissement van energieleverancier EnergyXS. STENIM heeft op de kortst mogelijke termijn gezorgd voor een nieuwe leverancier voor haar deelnemers en veel tijd en energie gestoken in de nazorg.

VOS-reductieplan

In Europees verband is afgesproken de uitstoot van oplosmiddelen vóór 2010 verder te verminderen. Bedrijfstakingen moeten daartoe een plan maken voor het terugdringen van vluchtige organische stoffen (VOS). FME-CWM heeft in 2003 een VOS-reductieplan voor de metalektrasector opgesteld en aangetoond dat de bedrijven tot 2000 aan alle bestaande reductieafspraken hebben voldaan. Daarom zijn in de metalekro geen extra inspanningen noodzakelijk boven op de nieuwe eisen uit Brussel.

Uitgangspunt van het VOS-reductieplan is de eigen verantwoordelijkheid van bedrijven om waar dat technisch en economisch mogelijk is zelf de emissie van oplosmiddelen vóór 2010 te verminderen. Dan zal minder regelgeving nodig zijn om de doelstelling te halen. In 2004 zal het plan verder worden geconcretiseerd zodat er een nadere invulling aan kan worden gegeven.

Duurzaam Innoveren

In Brussel én in Den Haag wordt regelgeving ontwikkeld die de milieueffecten van het product nadrukkelijk onderdeel maken van het productontwerp-proces. In het kort gesteld: duurzaam innoveren. De Europese Commissie heeft in 2003 op dit gebied een aantal belangrijke voorstellen voor regelgeving aan het Europees parlement aangeboden die de metalektrasector raken. Daarvan zijn geïntegreerd productenbeleid en ecodesign voor energie gebruikende producten de belangrijkste.

Met de publicatie van REACH, het Europees stoffenbeleid, geeft de commissie een impuls aan een actief stoffenbeleid in het traject vanaf producent tot en met gebruiker. Voor de metalekro moet het leiden tot betere informatie over de gevolgen van de stoffen die in de sector worden gebruikt.

In 2003 is door FME-CWM het programma *Duurzaam Innoveren* ontwikkeld. De nadruk ligt daarbij op het aspect 'milieu' in het ontwerpproces. De website www.duurzaaminnoveren.nl maakt het belang duidelijk van de relatie tussen product en milieu.

Herijkingsoperatie

In 2004 zal tot op het niveau van werkgroepen en begeleidingscommissies met het ministerie van VROM worden meegewerkt aan de grootschalige zogenoemde 'Herijkingsoperatie' die moet leiden tot een vereenvoudiging van de regelgeving onder meer op het gebied van milieu.

Daarnaast is er het continue intensieve overleg met directies binnen het ministerie over de (her)formulering van richtlijnen en andere vormen van regelgeving. Een voorbeeld hiervan is de algehele herziening van de CPR-richtlijnen voor de opslag van gevaarlijke stoffen.

Innovatie

FME-CWM heeft na afloop van het Jaarcongres zes dringende aanbevelingen gedaan aan het Nationaal Innovatieplatform dat in 2003 is opgericht:

- geïntegreerd innovatiebeleid
- uitbouw technologische instituten
- aandacht voor de Europese context
- bescherming intellectueel eigendom
- juiste financiële prikkels van de overheid
- stimulering van bèta- en technisch onderwijs.

In 2004 organiseert FME-CWM een serie van zes praktijkseminars onder de titel "*Innovatie op eigen kracht*". De aanpak is gericht op praktisch inzicht en gereedschappen voor managers.

Bij innovatie gaat het voor de technologie-industrie in Nederland vooral om het kritisch bekijken van de rol van de eigen onderneming in de waardeketen. De levenscyclus van producten en productietechnologieën, maar ook processen, organisatievormen en marktbenaderingen (export!) horen daarbij. Het zijn stuk voor stuk noodzakelijke onderdelen voor een revitalisering van de Nederlandse economie want de industrie, en in het bijzonder de technologie-industrie, is daarvan de motor.

Members' Benefits

De Vereniging FME-CWM heeft eind 2002 de Stichting Members' Benefits opgericht. Daarmee is de mogelijkheid geopend het succesvolle kortingenprogramma ook aan te bieden aan andere brancheorganisaties. Het mes snijdt aan twee kanten. De inkoopkracht wordt groter waardoor de kortingen verder kunnen oplopen. Aan de andere kant kunnen de organisatiekosten van het programma over meer brancheorganisaties worden gespreid. Veertien brancheorganisaties hebben zich in 2003 bij de Stichting Members' Benefits aangesloten. Zij vertegenwoordigen in totaal ongeveer 22.000 ondernemingen.

Om ook de werknemers van de aangesloten bedrijven te laten profiteren van de kortingen, is het Employees' Benefitsprogramma gestart. De voordelen beslaan hier vaste kortingen en aanbiedingen van bedrijven als KPN, ESSO, Centraal Beheer Achmea en de Meeus Groep die actief is op het gebied van makelaardij, hypotheek en verzekeringen.

Kennisverspreiding

De afdeling Technische Bedrijfskunde van FME-CWM heeft ook in 2003 het voortouw genomen in de kennisverspreiding over ontwikkelingen op het gebied van strategie, markt, technologie en organisatie. Het project om kennis te verspreiden over het toepassen van nieuwe materialen en de verschillende verbindingstechnieken van dun plaatmateriaal is in 2003 succesvol afgerond. Naast voorlichtings-bijeenkomsten, landelijk en regionaal, is een website ontwikkeld: www.dunneplaat-online.nl en zijn publicaties uitgegeven.

In 2004 start het project "*Nieuwe coatingtechnieken voor MKB-bedrijven*". Het doel van dit project is het kennistekort op te heffen bij toeleveranciers op het vlak van toepassing en verwerking van nieuwe oppervlaktelagen

Industriële Marketing

FME-CWM heeft in 2003 samen met de Stichting Techniek en Marketing (STEM) het initiatief genomen het belang van industriële marketing onder de aandacht van de sector te brengen. Het gaat daarbij om een sterk marktgericht denken en doen. Weten wat de behoeften van de klant zijn en deze vertalen in producten en diensten die op het juiste moment in de markt worden gezet, vormt een belangrijk ingrediënt voor succes. Het levert bovendien een doelgerichte inbreng voor succesvolle markt-, product-, proces- of organisatiegerichte innovaties.

De workshop '*Marketing maakt het!*' is het tastbare resultaat van de samenwerking met de STEM. Bedrijven maken in vier dagen tijd op een interactieve, praktische wijze kennis met de betekenis die industriële marketing voor hen kan hebben. In 2004 wordt het programma uitgebreid.

Handelsbevordering

Een belangrijke activiteit op het gebied van handelsbevordering is in 2003 geweest het binnenbrengen van metaalektro bedrijven bij internationaal toonaangevende marktpartijen, met name op het gebied van energie, telecom en water en ook infrastructuur. Voorbeelden hiervan zijn de matchmaking Spoorwegindustrie in Londen en twee projectsessies op het gebied van energie, te weten Shell Nanhai (China) en Shell Sakhalin (Rusland).

Veel aandacht is besteed aan de Oost-Europese toetreders tot de Europese Unie op 1 mei 2004. De nieuwe lidstaten vormden het reisdoel van bedrijfsmissies. FME-CWM was aanwezig bij bezoeken aan Hongarije en Slovenië.

Verplaatsing productie

FME-CWM en het ministerie van Economische Zaken hebben in 2003 onderzoek gedaan naar de verplaatsing van productie naar Centraal- en Oost-Europa. De voornaamste uitkomst is dat binnen vijf jaar één op de vijf bedrijven in de metaalektrosector een productievestiging buiten Nederland zal hebben, met name in Centraal- en Oost-Europa. Op basis van dit onderzoek onder ruim 700 bedrijven is de conclusie getrokken dat de industrie in Nederland zich moet concentreren op kennisontwikkeling voor producten, processen en nieuwe markten. Bedrijven en overheid moeten die kans samen uitbuiten. In 2004 zal FME-CWM hiervoor concrete acties nemen. Metaalektrobedrijven onderzoeken ook samenwerkingsmogelijkheden buiten de nieuwe EU-toetreders. De zogenoemde BRIC-landen (Brazilië, Rusland, India en China) die een onstuitbare economische groei kennen en over pakweg veertig jaar tot de economische leiders in de wereld gaan behoren, genieten grote populariteit bij het Nederlandse bedrijfsleven.

Exportkredietverzekering

Op 1 januari 2004 is een nieuwe polis voor exporteurs van kapitaalgoederen ingevoerd. De essentie is een omschakeling van een negatieve naar een positieve risico omschrijving. In dit nieuwe stelsel moeten de gedekte schadeoorzaken nauwkeurig omschreven zijn en niet voor tweemaal uitleg vatbaar. Op dit punt schiet de nieuwe polis tekort. De wens van FME-CWM om te komen tot een '*state of the art*' exportkredietverzekering die de vergelijking met de polissen van concurrerende ECA's kan doorstaan is niet gehonoreerd. Het resultaat is een 'beleidsarme' polis. FME-CWM probeert via de Rijkscommissie alsnog tot betere polisvoorwaarden te komen. Wel heeft de overheid aangegeven bereid te zijn de politieke risicodekking op te trekken van 95 naar 98%.

Netwerk Directiesecretaresses

Directiesecretaresses vormen een belangrijke schakel tussen het management, het personeel en de buitenwereld. Vanuit hun positie zijn zij bij uitstek in staat het bedrijf en zijn personeel optimaal laten profiteren van het lidmaatschap van de Vereniging FME-CWM. Tegen deze achtergrond is in 2003 het FME-CWM-Netwerk voor Directiesecretaresses in de Metaalektro opgericht. De bedoeling is deze beroepsgroep in de metaalektro een gericht platform te geven voor advies en ondersteuning bij de uitoefening van hun spilfunctie. Degenen die binnen een FME-CWM-lidbedrijf de functie bekleden van directiesecretaresse of managementassistente kunnen lid worden.

In 2003 hebben ruim 150 directiesecretaresses bijeenkomsten van het netwerk bezocht.

Reprorecht

De Stichting Reprorecht is in juni 2003 begonnen met het incasso van reprorecht dat op grond van de wet aan de auteursrechthebbenden is verschuldigd voor het fotokopiëren uit boeken, kranten en tijdschriften. De Stichting Reprorecht koos voor facturering op grond van het totale jaarvolume van door individuele bedrijven gemaakte kopieën. Zij nam daarbij een vast percentage aan kopieën van beschermde werken. Voor zeer veel bedrijven bleek dit percentage buiten alle proportie met het werkelijke kopieergedrag. FME-CWM heeft ervoor gestreden - via VNO-NCW - dat deze factureringmethodiek wordt verlaten. Lopende de discussie heeft de Stichting Reprorecht het incasso van betwiste facturen opgeschort. Het ziet er naar uit dat in 2004 tot een aangepast factureringssysteem kan worden gekomen dat aanmerkelijk lagere factuurbedragen zal opleveren. Voor FME-CWM is hierbij een belangrijk aandachtspunt dat lidbedrijven niet worden opgezadeld met een nieuwe administratieve last om het kopieergedrag te specificeren en te verantwoorden.

Elektronische handtekening

In mei 2003 is de elektronische handtekening voor de wet gelijkgesteld met een handgeschreven handtekening. Daarmee komt de wet tegemoet aan eisen van het handelsverkeer, dat in toenemende mate volstaat met digitale communicatie. Voor de wettelijke bescherming dient wel aan een aantal eisen te worden voldaan. Zo moet de digitale communicatie worden bewaakt door een certificatie dienstverlener - "Trusted Third Party" - die garandeert dat een bericht daadwerkelijk afkomstig is van een bepaald bedrijf of persoon, dat het bericht onderweg niet is gewijzigd en - afhankelijk van het soort handtekening - dat niemand het bericht heeft kunnen lezen.

Rolstoelen in Brussel

De eisen in België voor rolstoelen zijn vaak afgestemd op het product van een belangrijke Belgische fabrikant, die rechtstreeks betrokken is bij de vaststelling van deze eisen. De bij FME-CWM aangesloten fabrikanten van rolstoelen ondervinden grote hinder van deze gang van zaken. Na een klacht van FME-CWM bij de Europese Commissie is de Belgische wetgeving in belangrijke mate aangepast om aan de FME-CWM-bezwaren tegemoet te komen. De Europese Commissie acht deze aanpassingen nog niet voldoende en heeft België voor het Europese Hof van Justitie gedagvaard. Inmiddels heeft België zijn wetgeving nog verder aangepast om aan veroordeling door het Europese Hof te kunnen ontsnappen.

Brancheorganisaties

Eind 2003 zijn bij de Vereniging FME-CWM 160 brancheorganisaties aangesloten. De aandachtsgebieden variëren van machinebouw tot fabrieksautomatisering en van lichtbronnen tot basismetaal.

Binnen de branches is de belangrijkste ontwikkeling de opkomst van collectieve belangenbehartiging op specifieke deelgebieden, die het werkkterrein van een groot aantal brancheorganisaties doorsnijdt. Dat geldt bijvoorbeeld rond de artikelenclassificatie. Hierbij zijn niet alleen leden van veel FME-CWM-branches betrokken maar ook die van aanpalende verenigingen van groothandelaren en installateurs. Tevens geeft een vergelijkbare vorm van horizontale belangenbehartiging - met name die op het gebied van elektronisch zakendoen - artikelenclassificatie een flinke steun in de rug.

Een grotere samenwerking van branches is een andere waarneembare trend. Dat is goed te verklaren want het is dan mogelijk een sterkere positie te verwerven, kansen beter te benutten en de dienstverlening aan de lidbedrijven te verbeteren. In sommige gevallen besluiten branches zelfs tot federatievorming. Zo is de Federatie Koude- & Luchttechniek FKL geformeerd en is een samenwerking tot stand gekomen tussen de branches op het terrein van aandrijftechniek, hydrauliek en pneumatiek. Ook op andere gebieden zal waarschijnlijk in de toekomst een nauwere samenwerking tot stand komen.

De door FME-CWM aan de brancheorganisaties geleverde diensten en ondersteuning zijn verder geprofessionaliseerd. Er is - onder het motto 'levenslang leren' - een uitgebreid opleidings- en trainingspakket ontwikkeld en uitgewerkt voor branche- en projectmanagers die onder de FME-CWM-vlag opereren. Het is een extra investering in het belangrijkste kapitaal dat FME-CWM aan brancheorganisaties ter beschikking stelt, namelijk menselijk kapitaal.

FME-CWM brengt branchebesturen regelmatig op de hoogte van nieuwe kennisontwikkelingen op diverse gebieden. Dit is onder andere gebeurd op het terrein van mededinging, lobby- en netwerkactiviteiten en informatie- en communicatietechnologie (ICT) voor brancheorganisaties. Deze kennisoverdracht vindt plaats op branchebestuurderendagen.

Het effectief navigeren in netwerken vormt een belangrijke pijler van elke brancheorganisatie. Collectieve belangenbehartiging staat of valt bij het ontwikkelen van netwerkstrategieën en deze in praktijk brengen. De inzet van de bijna honderd medewerkers voor de FME-CWM-branches heeft geleid tot een succesvol relatie- en activiteitenpatroon dat goed opgewassen blijkt te zijn tegen de verrassende en soms onstuimige marktbevingen.

Vereniging FME-CWM

vereniging van ondernemingen in de metaal-, kunststof-, elektronica- en elektrotechnische industrie en aanverwante sectoren

Boerhaavelaan 40

Postbus 190, 2700 AD Zoetermeer

Telefoon (079) 353 11 00

Telefax (079) 353 13 65

E-mail: alg@fme.nl

www.fme-cwm.nl

Bureau

Op 31 december 2003 zijn bij het bureau van de Vereniging FME-CWM 230 personen in dienst (200 fte's). FME-CWM beschikt naast het hoofdkantoor in Zoetermeer over vijf regiokantoren: in Haren (Gron.), Apeldoorn, Uithoorn, Barendrecht en Tilburg, dat nog een vestiging heeft in Roermond. Leden kunnen met hun vragen terecht bij de telefonische Helpdesk op de regiokantoren - telefoonnummer: 0900 821 21 91 (10 ct/min.).